

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ของเทศบาลตำบลทุ่งข้าวพวง
อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
เทศบาลตำบลทุ่งข้าวพวง

ด้าน ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้งบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

กระบวนการ/งาน การจัดซื้อจัดจ้างที่ต้องมีการลงทะเบียนทรัพย์สิน (ครุภัณฑ์) หรือลงทะเบียนทรัพย์สิน
การหักล้างเงินยืมโดยตรง
การเบิกจ่ายงบประมาณ

สำนัก/กอง กองคลัง
กองการศึกษา

ผู้รับผิดชอบ นางสาวรุ่งอรุณ สวัสดิ์ไหว่ ผู้อำนวยการกองคลัง
นายสฤกษ์ สุภาเลิศ รักษาการผู้อำนวยการกองการศึกษา

ตารางที่ ๑ : ระบุความเสี่ยง (Known Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Known Factor	Unknown Factor
๑	การจัดซื้อจัดจ้างที่ต้องมีการลงทะเบียนทรัพย์สิน (ครุภัณฑ์) หรือลงบัญชีทรัพย์สิน		
	๑) การจัดซื้อจัดจ้าง/ลงนามสัญญา บุคลากรบางคนขาดความรู้ความเข้าใจและความรอบคอบเกี่ยวกับการระบุ ตรวจสอบและแยกประเภททรัพย์สิน	√	
	๒) การตรวจรับงาน/การเบิกจ่ายเงิน/การลงทะเบียนทรัพย์สิน ความผิดพลาดจากการแยกประเภทครุภัณฑ์ทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการตรวจสอบการลงทะเบียนครุภัณฑ์	√	
๒	กระบวนการหักล้างเงินยืมทตรง		
	การนำหลักฐานการเบิกจ่ายที่ปลอมแปลงมาเป็นหลักฐานประกอบการหักล้างเงินยืมทตรง เช่น ใบเสร็จรับเงิน บิลเงินสด ใบสำคัญรับเงิน	√	
๓	กระบวนการเบิกจ่ายงบประมาณ		
	เบิกจ่ายโดยขาดความรู้ความเข้าใจระเบียบการเบิกจ่าย	√	

คำอธิบาย : รายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต เช่น รูปแบบ พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น (อธิบายให้ละเอียดชัดเจนมากที่สุด)

- ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว ให้ใส่เครื่องหมาย √ ในช่อง Known Factor
- ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด ให้ใส่เครื่องหมาย √ ในช่อง Unknown Factor

ตารางที่ ๒ : แสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	การจัดซื้อจัดจ้างที่ต้องมีการลงทะเบียนทรัพย์สิน (ครุภัณฑ์) หรือลงบัญชีสินทรัพย์				
	๑) การจัดซื้อจัดจ้าง/ลงนามสัญญา บุคลากรบางคนขาดความรู้ความเข้าใจและความรอบคอบเกี่ยวกับการระบุ ตรวจสอบและแยกประเภททรัพย์สิน		√		
	๒) การตรวจรับงาน/การเบิกจ่ายเงิน/การลงทะเบียนสินทรัพย์ ความผิดพลาดจากการแยกประเภทครุภัณฑ์ทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการตรวจสอบการลงทะเบียนครุภัณฑ์		√		
๒	กระบวนการหักล้างเงินยืมทตรง				
	การนำหลักฐานการเบิกจ่ายที่ปลอมแปลงมาเป็นหลักฐานประกอบการหักล้างเงินยืมทตรง เช่น ใบเสร็จรับเงิน บิลเงินสด ใบสำคัญรับเงิน			√	
๓	กระบวนการเบิกจ่ายงบประมาณ				
	เบิกจ่ายโดยขาดความรู้ความเข้าใจระเบียบการเบิกจ่าย			√	

คำอธิบาย : ให้นำข้อมูลจากตารางที่ ๑ มาวิเคราะห์แสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต แยกตามรายสีไฟจราจร

- ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร
 - สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
 - สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติควบคุมดูแลได้
 - สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคนหลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน ยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
 - สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้อกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิด หรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๓ : เมทริกส์ระดับความเสี่ยง ๒ มิติ (Risk level matrix)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรงของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น X รุนแรง
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
๑	กระบวนการหักล้างเงินยืมโดยตรง							
	การนำหลักฐานการเบิกจ่ายที่ปลอมแปลงมาเป็นหลักฐานประกอบการหักล้างเงินยืม โดยตรง เช่น ใบเสร็จรับเงิน บิลเงินสด ใบสำคัญรับเงิน		๒			๓		๖
๒	กระบวนการเบิกจ่ายงบประมาณ							
	เบิกจ่ายโดยขาดความรู้ความเข้าใจ ระเบียบการเบิกจ่าย			๓		๒		๖

- คำอธิบาย :** ให้นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตที่มีสถานะความเสี่ยงระดับสูง – สูงมากที่เป็นสีส้มและสีแดง (จากตารางที่ ๒) มาหาค่าความเสี่ยงรวม โดยนำระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังที่มีค่า ๑ - ๓ คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีค่า ๑ - ๓ เช่นกัน
- ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้
 - ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้นๆ แสดงว่าเป็น MUST หมายถึง มีความจำเป็นสูงในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกัน ไม่ดำเนินการไม่ได้ (ค่า MUST อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒)
 - ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้นๆ แสดงว่าเป็น SHOULD หมายถึง มีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต (ค่า SHOULD อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น)
 - ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้
 - หากกิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น
 - เกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครัฐ เครือข่าย หรือมีผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม (Financial) หรือมีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย (Customer/User) ค่าความรุนแรงอยู่ในระดับ ๒ หรือ ๓
 - มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน (Internal Process) หรือการเรียนรู้ องค์กรความรู้ (Learning & Growth) ค่าความรุนแรงอยู่ในระดับ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๕ : การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยง	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ต่ำ	ปานกลาง	สูง
กระบวนการหักล้างเงินยืม ทตรง				
การนำหลักฐานการเบิกจ่าย ที่ปลอมแปลงมาเป็น หลักฐานประกอบการ หักล้างเงินยืมทตรง เช่น ใบเสร็จรับเงิน บิลเงินสด ใบสำคัญรับเงิน	พอใช้			ค่อนข้างสูง
กระบวนการเบิกจ่าย งบประมาณ				
เบิกจ่ายโดยขาดความรู้ ความเข้าใจระเบียบการ เบิกจ่าย	พอใช้			ค่อนข้างสูง

คำอธิบาย : ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จากตารางที่ ๓) มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริตว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ ๓ ระดับ ดังนี้

- ดี หมายถึง จัดการได้ทันทีทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียหายทางการเงินไม่มีรายจ่ายเพิ่ม
- พอใช้ หมายถึง จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรยอมรับได้และเข้าใจ
- อ่อน หมายถึง จัดการไม่ได้หรือได้เพียงเล็กน้อย การจัดการเพิ่มเกิดรายจ่าย มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ ผู้รับมอบผลงาน และยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๕ : แผนบริหารความเสี่ยง

ชื่อแผนบริหารความเสี่ยง การใช้งบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ที่	รูปแบบ พฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
๑	การจัดซื้อจัดจ้างที่ต้องมีการลงทะเบียนทรัพย์สิน (ครุภัณฑ์) หรือลงทะเบียนสินทรัพย์	
	๑) การจัดซื้อจัดจ้าง/ลงนามสัญญา บุคลากรบางคน ขาดความรู้ความเข้าใจและความรอบคอบเกี่ยวกับการระบุ ตรวจสอบและแยกประเภททรัพย์สิน	แผนบริหารความเสี่ยง ๑. กำหนดเงื่อนไขอย่างเข้มงวดในกรณีที่มีการจัดซื้อจัดจ้างสินทรัพย์ที่มีรายการครุภัณฑ์หรือทรัพย์สินที่ต้องลงทะเบียนสินทรัพย์ ๒. ให้ความรู้ ความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้มีการตรวจสอบทานกระบวนการลงทะเบียน ครุภัณฑ์
	๒) การตรวจรับงาน/การเบิกจ่ายเงิน/การลงทะเบียนสินทรัพย์ ความผิดพลาดจากการแยกประเภทครุภัณฑ์ทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการตรวจสอบการลงทะเบียนครุภัณฑ์	
๒	กระบวนการหักล้างเงินยืมตรง	
	การนำหลักฐานการเบิกจ่ายที่ปลอมแปลงมาเป็นหลักฐานประกอบการหักล้างเงินยืมตรง เช่น ใบเสร็จรับเงิน บิลเงินสด ใบสำคัญรับเงิน	แผนบริหารความเสี่ยง ๑. ควรใช้บริการจากผู้ให้บริการ หรือผู้ขายสินค้าที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มที่ออกโดยกรมสรรพากร หรือจดทะเบียนการค้าที่ออกโดยกระทรวงพาณิชย์ที่สามารถตรวจสอบและเชื่อถือได้เพื่อป้องกันการปลอมแปลงเอกสาร ๒. กรณีไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขข้อ ๑. ได้ ให้ใช้บิลเงินสดหรือใบเสร็จรับเงิน หรือใบสำคัญรับเงินนำมาเป็นเอกสารประกอบการหักล้างเงินยืมตรง พร้อมแนบหลักฐาน เช่น สำเนาบัตรประชาชน รูปภาพสินค้า และหมายเลขโทรศัพท์ของผู้ประกอบกิจการ เป็นต้น
๓	กระบวนการเบิกจ่ายงบประมาณ	
	เบิกจ่ายโดยขาดความรู้ความเข้าใจระเบียบการเบิกจ่าย	แผนบริหารความเสี่ยง ให้ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับระเบียบการเบิกจ่ายให้แก่บุคลากรอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ

คำอธิบาย : ให้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk-Control Matrix Assessment (ตารางที่ ๔) ที่มีค่าความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง โดยกำหนดมาตรการป้องกันการทุจริตนั้นๆ (หากพบว่ามีความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับต่ำหรือค่อนข้างต่ำให้พิจารณาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวัง หรือเลือกกระบวนการ/การดำเนินงานอื่นที่อาจเกิดหรือมีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริต มาประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม)

**การประเมินความเสี่ยงการทุจริตของเทศบาลตำบลทุ่งข้าวพวง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖**

เทศบาลตำบลทุ่งข้าวพวง ได้จัดทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ โดยผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตจากหน่วยงานภายในนำไปสู่การวิเคราะห์และกำหนด มาตรการ กิจกรรม หรือแนวทางป้องกันการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตของเทศบาลตำบลทุ่งข้าวพวง

๑. ขอบเขตของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ได้แก่ ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความ โปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

๒. กระบวนการเพื่อทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ได้แก่

๒.๑ กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างที่ต้องมีการลงทะเบียนทรัพย์สิน (ครุภัณฑ์) หรือ ลงบัญชีสินทรัพย์

๒.๒ กระบวนการหักล้างเงินยืมตรง

๒.๓ กระบวนการเบิกจ่ายงบประมาณ

๓. โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตและประเภทความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็นด้านต่างๆ ดังนี้

๓.๑ บุคลากรบางคนขาดความรู้ ความเข้าใจ และความรอบคอบเกี่ยวกับการระบุ ตรวจสอบและแยกประเภททรัพย์สินจึงทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการตรวจสอบลงทะเบียนครุภัณฑ์ใน กระบวนการตรวจรับงาน การเบิกจ่ายเงิน และการลงทะเบียนสินทรัพย์

๓.๒ บุคลากรบางคนมีการเบิกจ่ายโดยขาดความรู้ความเข้าใจระเบียบการเบิกจ่าย

๔. แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง (ภายในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖)

๔.๑ กำหนดเงื่อนไขอย่างเข้มงวดในกรณีที่มีการจัดซื้อจัดจ้างสินทรัพย์ที่มีรายการ ครุภัณฑ์หรือทรัพย์สินที่ต้องลงทะเบียนสินทรัพย์

๔.๒ ให้ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้มีการตรวจสอบทาน กระบวนการลงทะเบียนครุภัณฑ์

๔.๓ ให้ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องแก่บุคลากรอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอเกี่ยวกับระเบียบ การเบิกจ่าย

๔.๔ มีแนวทางปฏิบัติในการเบิกค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น ควรใช้บริการจากผู้ให้บริการ หรือผู้ขายสินค้าที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มที่ออกโดยกรมสรรพากร หรือจดทะเบียนการค้าที่ออกโดย

กระทรวงพาณิชย์ที่สามารถตรวจสอบและเชื่อถือได้เพื่อป้องกันการปลอมแปลงเอกสาร และหากกรณีไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขดังกล่าวได้ ให้ใช้บิลเงินสดหรือใบเสร็จรับเงินหรือใบสำคัญรับเงินนำมาเป็นเอกสารประกอบการหักล้างเงินยืมทดรอง พร้อมแนบหลักฐาน เช่น สำเนาบัตรประชาชน รูปภาพสินค้า และหมายเลขโทรศัพท์ของผู้ประกอบกิจการ เป็นต้น
